

Centrum Profilaktyki Społecznej

KWP w Katowicach

BEZPIECZEŃSTWO TRZECIEGO WIEKU - oszustwa na tzw. „wnuczka”

Na czym polega przestępstwo na wnuczka i podobne?

Sprawcy oszustw metodą „na wnuczka”, korzystając zazwyczaj z książek telefonicznych, wyszukują osoby o imionach stereotypowo wskazujących na to, że nadano je w pierwszej połowie XX wieku, następnie dzwonią do wybranych osób, przedstawiając się jako członek rodziny, w taki sposób prowadząc rozmowę, aby oszukiwana osoba uwierzyła, że rozmawia z kimś bliskim i sama wymieniła jego imię oraz inne dane. W dalszej kolejności wykorzystując z góry przygotowaną legendę związaną czasami z tragicznym wydarzeniem czy możliwością szybkiego zarobkowania pod warunkiem udzielenia pożyczki, budują pełną napięcia atmosferę i prowadzą rozmowę zmierzającą do niekorzystnego rozporządzenia mieniem pokrzywdzonego.

Najczęściej stosowane „legendy”:

- „na maklera, inwestycje giełdowe” – „telefonista” mówi, że znajduje się w biurze maklerskim i pilnie potrzebuje pieniędzy na inwestycję giełdową, bo inaczej straci dużą sumę pieniędzy. Po odbiór gotówki wysyła kogoś podającego się za „maklera giełdowego”;
- „na zakup nieruchomości lub ruchomości” – „telefonista” informuje, że jest w trakcie dokonywania bardzo korzystnej transakcji np. u notariusza i pilnie potrzebuje brakującej kwoty na jej sfinalizowanie.
- „na porwanie” – rolę „telefonisty” pełni kobieta podająca się za córkę lub wnuczkę informując, że została porwana i musi zapłacić okup,
- „na zwrot długu znajomemu” – „telefonista” informuje, że zaciągnął u znajomego pożyczkę i w związku z nieszczęśliwym zdarzeniem tamtej osoby musi szybko zwrócić dług. Następnie po odbiór pieniędzy od oszukiwanej osoby przychodzi rzekomy znajomy, który potwierdza swoją ciężką sytuację finansową.
- „na policjanta, funkcjonariusza CBŚP” - „telefonista” - osoba, która próbuje wyłudzić pieniądze od swojej ofiary podaje się za funkcjonariusza policji, oficera CBŚ, a nawet prokuratora. Dzwoni ona do potencjalnej ofiary i przekonuje ją, że pieniądze zgromadzone na koncie wykorzystywane są przez pracowników banku w niecznym celu lub też po prostu nie są tam bezpieczne. Prosi o pomoc w realizacji „tajnej akcji wymierzonej w grupę oszustów”. Następnie domniemany „policjant” sugeruje wypłacenie sumy oszczędności i przelanie jej na wskazane konto, które ma należeć do policji (w rzeczywistości jest po prostu kontem oszusta), albo przekazanie ich wskazanej osobie lub pozostawienie w ściśle określonym miejscu.
- „na wypadek” – „telefonista” informuje, że spowodował wypadek samochodowy i pilnie potrzebuje pieniędzy na zapłacenie ofierze wypadku, aby uniknąć wezwania policji i rozprawy sądowej,

Kto najczęściej pada ofiarą tego typu przestępstw?

Statystyki wskazują, że 80% tego typu zdarzeń dotyczy osób które ukończyły 70 rok życia. Łatwość oszukiwania osób starszych jest związana z emocjami, jakie może budzić obawa o osobę bliską i chęć udzielenia jej pomocy.

Liczba zdarzeń na terenie kraju i samego województwa śląskiego:

Pomimo dobrych praktyk wypracowanych we współpracy wielu instytucji rządowych, samorządowych, społecznych oraz służb wciąż zauważalny jest duży wzrost liczby omawianych przestępstw. Według policyjnych statystyk rośnie zarówno liczba przestępstw, jak i straty w mieniu pokrzywdzonych.

Charakterystyka strat:

- rok do roku rośnie ogólna suma strat, jak w 2013 roku była to ok. 11 mln to w roku ubiegłym straty w całym kraju wyniosły około 72 mln
- w trakcie jednego przestępstwa ofiara traci średnio 20 tyś
- najwyższa odnotowana na chwilę obecną strata to kwota 1 290 000 zł

Konsekwencje prawne:

W polskim prawie karnym przestępstwo to penalizuje art. 286 §1 kk. Polega ono na doprowadzeniu innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym lub cudzym za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania jej błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Sprawca tego typu przestępstwa podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Pamiętajmy o tym aby:

- Bądź ostrożny i czujny w kontakcie z nieznanym!
- Nigdy nie przekazuj pieniędzy osobom, których nie znasz. Nie ufaj osobom, które telefonicznie podają się za krewnych lub ich przyjaciół, prawdziwi prokuratorzy, policjanci czy inni funkcjonariusze nigdy nie informują telefonicznie o prowadzonych działaniach i nie proszą o przekazanie pieniędzy. **Tak działają oszuści!** Zawsze w takich sytuacjach powiadom Policję dzwoniąc pod **numer alarmowy 112!**
- Zawsze potwierdzaj „prośbę o pomoc”, kontaktując się osobiście: wykonaj telefon lub skontaktuj się bezpośrednio ze swoimi bliskimi, poproś swoich dobrych znajomych,
- Wszelkie telefoniczne prośby o pomoc grożą utratą pieniędzy,
- Gdy ktoś dzwoni w takiej sprawie i pojawia się jakiegokolwiek podejrzenie, że to może być oszustwo koniecznie powiadom Policję (nr tel. 997 lub 112)!